

Středa, 27. března 2019

P8_TA(2019)0318

Období po arabském jaru: další postup pro oblast Blízkého východu a severní Afriky

Usnesení Evropského parlamentu ze dne 27. března 2019 o období po arabském jaru: další postup pro oblast Blízkého východu a severní Afriky (2018/2160(INI))

(2021/C 108/08)

Evropský parlament,

- s ohledem na dokument nazvaný „Sdílená vize, společný postup: silnější Evropa – globální strategie pro zahraniční a bezpečnostní politiku Evropské unie“, který dne 28. června 2016 představila místopředsdkyně Komise, vysoká představitelka Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku ⁽¹⁾, a na zprávy o provádění za rok 2017 a rok 2018,
- s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 232/2014 ⁽²⁾ ze dne 11. března 2014, kterým se zřizuje evropský nástroj sousedství,
- s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 235/2014 ⁽³⁾ ze dne 11. března 2014, kterým se zřizuje finanční nástroj pro demokracii a lidská práva ve světě,
- s ohledem na návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady ze dne 14. června 2018, kterým se zřizuje nástroj pro sousedství a rozvojovou a mezinárodní spolupráci (COM(2018)0460),
- s ohledem na společné sdělení Komise a vysoké představitelky Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku ze dne 18. listopadu 2015 s názvem „Přezkum evropské politiky sousedství“ (JOIN(2015)0050) a na společnou zprávu Komise a vysoké představitelky Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku ze dne 18. května 2017 o zprávě o provádění přezkumu evropské politiky sousedství (JOIN(2017)0018),
- s ohledem na společná sdělení Komise a vysoké představitelky Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku ze dne 8. března 2011 s názvem „Partnerství pro demokracii a sdílenou prosperitu s jižním Středomořím“ (COM(2011)0200) a ze dne 25. května 2011 s názvem „Nový přístup k sousedství, jež prochází změnami“ (COM(2011)0303),
- s ohledem na společné sdělení Komise a vysoké představitelky Unie pro zahraniční a bezpečnostní politiku Evropskému parlamentu a Radě ze dne 14. března 2017 s názvem „Základní prvky strategie EU pro Sýrii“ (JOIN(2017)0011) a na závěry Rady o Sýrii ze dne 3. dubna 2017, které společně vytvářejí novou strategii EU pro Sýrii,
- s ohledem na priority partnerství uzavřené mezi Evropskou unií a řadou zemí Blízkého východu včetně Egypta, Libanonu a Jordánska,
- s ohledem na prohlášení ze summitu NATO z roku 2018,
- s ohledem na Středomořský dialog NATO a současné snahy v souvislosti s řízením krizí a bezpečnostní spoluprací v daném regionu,
- s ohledem na globální přístup EU k migraci a mobilitě,

⁽¹⁾ https://eeas.europa.eu/archives/docs/top_stories/pdf/eugs_review_web.pdf

⁽²⁾ Úř. věst. L 77, 15.3.2014, s. 27.

⁽³⁾ Úř. věst. L 77, 15.3.2014, s. 85.

Středa, 27. března 2019

- s ohledem na soubor tématických obecných zásad EU v oblasti lidských práv, včetně obecných zásad týkajících se dialogů o lidských právech se třetími zeměmi a obránců lidských práv,
- s ohledem na obecné zásady EU pro prosazování a ochranu požívání veškerých lidských práv lesbicky, homosexuálně, bisexuálně, transsexuálně a intersexuálně orientovanými (LGBTI) osobami, které přijala Rada dne 24. června 2013,
- s ohledem na společné sdělení Komise a vysoké představitelky Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku ze dne 25. ledna 2017 s názvem: „Migrace na trase přes centrální Středomoří. Řízení toků, záchrana životů“ (JOIN(2017)0004),
- s ohledem na globální pakt o migraci,
- s ohledem na cíle udržitelného rozvoje OSN,
- s ohledem na akční plán pro lidská práva a demokracii 2015–2019, který Rada přijala dne 20. července 2015, a na přezkum tohoto plánu v polovině období z června 2017,
- s ohledem na společný pracovní dokument Komise a vysoké představitelky Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku ze dne 21. září 2015 s názvem „Rovnost žen a mužů a posílení postavení žen: proměna života dívek a žen prostřednictvím vnějších vztahů EU (2016–2020)“ (SWD(2015)0182),
- s ohledem na doporučení Výboru pro práva žen Parlamentního shromáždění Unie pro Středomoří, nazvané „Účast žen na vedoucích pozicích a při rozhodování: výzvy a perspektivy“, které bylo přijato na 13. plenárním zasedání tohoto shromáždění v květnu 2017 v Římě,
- s ohledem na Úmluvu o odstranění všech forem diskriminace žen (CEDAW),
- s ohledem na Úmluvu Rady Evropy o prevenci a potírání násilí vůči ženám a domácího násilí (Istanbulská úmluva),
- s ohledem na Pekingskou deklaraci a akční platformu z roku 1995 a na akční program Mezinárodní konference o populaci a rozvoji (káhirské konference) ze září 1994 a výsledky konferencí o jejich přezkumu,
- s ohledem na své usnesení ze dne 9. července 2015 o přezkumu evropské politiky sousedství ⁽¹⁾,
- s ohledem na své usnesení ze dne 9. července 2015 o bezpečnostních výzvách v regionu Blízkého východu a severní Afriky a o výhledech na dosažení politické stability ⁽²⁾,
- s ohledem na své usnesení ze dne 14. září 2016 o vztazích EU s Tuniskem v současném regionálním kontextu ⁽³⁾,
- s ohledem na usnesení ze dne 18. dubna 2018 o provádění nástrojů EU pro financování vnější činnosti: přezkum v polovině období v roce 2017 a budoucí uspořádání po roce 2020 ⁽⁴⁾,
- s ohledem na své doporučení ze dne 30. května 2018 Radě, Komisi a místopředsedkyni Komise, vysoké představitelce Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku o Libyi ⁽⁵⁾,
- s ohledem na své usnesení ze dne 14. listopadu 2018 o víceletém finančním rámci na období 2021–2027 ⁽⁶⁾,

⁽¹⁾ Úř. věst. C 265, 11.8.2017, s. 110.

⁽²⁾ Úř. věst. C 265, 11.8.2017, s. 98.

⁽³⁾ Úř. věst. C 204, 13.6.2018, s. 100.

⁽⁴⁾ Přijaté texty, P8_TA(2018)0119.

⁽⁵⁾ Přijaté texty, P8_TA(2018)0227.

⁽⁶⁾ Přijaté texty, P8_TA(2018)0449.

Středa, 27. března 2019

- s ohledem na zasedání Rady přidružení EU–Tunisko ze dnů 11. května 2017 a 15. května 2018, zasedání Rady přidružení EU–Alžírsko ze dne 14. května 2018 a zasedání Rady přidružení EU–Egypt ze dne 25. července 2017,
 - s ohledem na závěry Rady pro zahraniční věci ohledně Libye ze dne 6. února 2017 a 15. října 2018 a ohledně Sýrie ze dne 3. dubna 2017 a 16. dubna 2018,
 - s ohledem na článek 52 jednacího řádu,
 - s ohledem na zprávu Výboru pro zahraniční věci a stanovisko Výboru pro práva žen a rovnost pohlaví (A8-0077/2019),
- A. vzhledem k tomu, že arabská povstání, která ovlivnila oblast Blízkého východu a severní Afriky v roce 2011, byla okamžikem masových protestů proti autoritářským režimům a zhoršujícím se sociálním a ekonomickým podmínkám; vzhledem k tomu, že velkou část protestujících tvořili mladí lidé usilující o demokracii, svobodu, právní stát, lepší budoucnost podporující začlenění, uznání své důstojnosti, větší sociální začlenění a lepší ekonomické vyhlídky; vzhledem k tomu, že svržení některých režimů a demokratické reformy, které byly v některých případech zavedeny, daly vzniknout velkým nadějím a očekáváním;
- B. vzhledem k tomu, že většina obyvatel Blízkého východu a severní Afriky je mladší 35 let; vzhledem k tomu, že nezaměstnanost mladých lidí v této oblasti je jedna z nejvyšších na světě; vzhledem k tomu, že tato situace vede k sociálnímu vyloučení, ztrátě politických práv a odlivu mozků do třetích zemí; vzhledem k tomu, že všechny tyto faktory byly příčinou protestů v roce 2011 a v některých zemích vedou nyní k dalším protestům; vzhledem k tomu, že mladí lidé žijící ve zranitelných podmínkách, kteří nemají podporu ani vyhlídky, mohou být cílovými skupinami pro radikální hnutí;
- C. vzhledem k tomu, že celosvětová finanční krize, pokles ceny ropy, demografické trendy, konflikty a terorismus vedly zejména v zemích dovážejících ropu k dalšímu zhoršení situace, která nastala po událostech z roku 2011; vzhledem k tomu, že ekonomický model typický pro tyto země je již dále neudržitelný a že tato situace vyústila v krizi důvěry, kterou musí dotčené vlády naléhavě řešit, aby vytvořily s občany svých zemí novou sociální smlouvu; vzhledem k tomu, že čím dál citelnější sociální dopady poklesu státních dotací, úbytku pracovních míst ve veřejném sektoru a klesající úrovně veřejných služeb, rozšiřování chudoby a environmentální problémy, zejména v odlehlých oblastech a mezi marginalizovanými společnostmi, způsobily, že v oblasti stále dochází k nepokojům a spontánním protestům, které se budou v nadcházejících letech pravděpodobně dále rozrůstat;
- D. vzhledem k tomu, že osm let po arabském jaru a politických událostech, v jejichž důsledku se země v regionech Maghreb a Mašrek vyvíjely mnoha různými způsoby, co se politiky a stability týče, je nezbytné posoudit, jakým způsobem je zapotřebí reagovat na legitimní demokratické ambice a touhu po udržitelné stabilitě v této oblasti, jakož i na naléhavou potřebu pracovních míst, právního státu, lepších životních podmínek a udržitelné bezpečnosti; vzhledem k tomu, že je důležité zhodnotit úsilí a politický postoj EU k situaci po arabském jaru a posoudit její kapacitu pro provádění politik; vzhledem k tomu, že je nezbytné opětovně posoudit a přizpůsobit rámec politiky EU vůči zemím jižního sousedství, jeho budoucí cíle a prostředky pro dosažení těchto cílů a vzít současně v potaz různorodost situací, v nichž se nachází země v tomto regionu;
- E. vzhledem k tomu, že nedostatek koordinace mezi členskými státy a EU oslabuje schopnost obou těchto stran působit na regiony Maghreb a Mašrek pozitivně; vzhledem k tomu, že činnost jednotlivých členských států v regionu musí být koordinovaná a musí probíhat v součinnosti s cíli EU; vzhledem k tomu, že EU musí sledovat cíle stanovené v člancích 8 a 21 Smlouvy o Evropské unii; vzhledem k tomu, že EU musí zvýšit svůj politický a diplomatický vliv; vzhledem k tomu, že dlouhodobá politická a hospodářská stabilita a odolnost v regionech Maghreb a Mašrek má pro EU zásadní strategický význam a jako taková vyžaduje dlouhodobý, integrovaný a na budoucnost orientovaný přístup, pokud jde o politický rámec a jeho cíle, a to v souladu s potřebami občanů partnerských zemí a se strategickými zájmy EU;
- F. vzhledem k tomu, že politika, kterou EU uplatňuje vůči zemím severní Afriky a Blízkého východu, má dva hlavní cíle: totiž jednak podpořit politické a hospodářské reformy v každé z těchto zemí a přitom zohlednit jejich zvláštní rysy a jednak vybízet k regionální spolupráci mezi jednotlivými zeměmi regionu a mezi těmito zeměmi a EU;

Středa, 27. března 2019

- G. vzhledem k tomu, že EU by měla zastávat stěžejní úlohu při podpoře prevence, mediace a řešení konfliktů, ochraně a propagaci lidských práv, právního státu a prostoru pro občanskou společnost, demokratické a sociální správy věcí veřejných a spravedlivé správy ekonomických záležitostí v regionech Maghreb a Mašrek; vzhledem k tomu, že otevřená občanská společnost a práce obránců lidských práv coby aktérů sociálních změn mají zásadní význam pro vybudování dlouhodobé odolnosti a prosperity v regionu;
- H. vzhledem k tomu, že jakékoli zadržování za uplatňování práv nebo svobod, které jsou zaručeny mezinárodním právem, např. svobody projevu a svobody shromažďování, představuje svévolné zadržování, které je podle mezinárodního práva zakázáno; vzhledem k tomu, že v mnohých oblastech Blízkého východu a severní Afriky čelí obránci lidských práv, novináři, právní obhájci, aktivisté politické opozice a občanská společnost jako celek stále častějšímu a systematickému pronásledování, hrozbám, útokům, odvetným opatřením, soudní šikaně, svévolnému zatýkání, mučení a špatnému zacházení; vzhledem k tomu, že EU a členské státy musí výrazně posílit své úsilí o náležité řešení tohoto problému;
- I. vzhledem k tomu, že v tomto regionu zuří řada ozbrojených konfliktů a že tisíce lidí zde byly zavražděny nebo zmizely a miliony lidí byly vysídleny; vzhledem k tomu, že organizace ISIS/Dá'iš a jiné džihádistické skupiny páchají krutá zvěrstva, včetně brutálních poprav a nevyslovitelného sexuálního násilí, únosů, mučení, nucené konverze a zotročování žen a dívek; vzhledem k tomu, že k teroristickým útokům jsou verbovány a využívány děti; vzhledem k tomu, že panují vážné obavy, pokud jde o životní podmínky obyvatel, kteří v současné době žijí v oblastech kontrolovaných organizací ISIS/Dá'iš, a pokud jde o možnost, že budou během osvobozovacího tažení využiti coby lidské štíty; vzhledem k tomu, že takové zločiny mohou představovat válečné zločiny a zločiny proti lidskosti;
- J. vzhledem k tomu, že v reakci na vývoj v regionu přezkoumala EU v roce 2015 svou politiku sousedství; vzhledem k tomu, že v přezkumu je stanoveno hlubší zapojení členských států do evropské politiky sousedství;
- K. vzhledem k tomu, že odolnost státu a společnosti patří k hlavním prioritám globální strategie EU; vzhledem k tomu, že tato strategie uznává, že odolná společnost, v níž vládne demokracie, důvěra v instituce a udržitelný rozvoj, je středem odolného státu, zatímco represivní státy jsou ve své podstatě z dlouhodobého hlediska křehké;
- L. vzhledem k tomu, že pro země, s nimiž EU uzavřela dohody o přidružení, by měly právně závazné povinnosti vyplývající z těchto dohod, včetně závazků v oblasti lidských práv, tvořit základ vztahů, především pak partnerských priorit dohodnutých mezi EU a některými sousedními zeměmi;
- M. vzhledem k tomu, že podle organizace UNICEF je první hrozbou, které čelí děti žijící v oblasti Blízkého východu a severní Afriky, dětská práce; vzhledem k tomu, že 2,1 milionu dětí v Sýrii a 700 000 dětských uprchlíků ze Sýrie nemá přístup ke vzdělání; vzhledem k tomu, že v důsledku pokračujícího násilí a vnějšího vysídlení, přírodních katastrof, rostoucí ekonomické a genderové nerovnosti a vysoké míry nezaměstnanosti mladých lidí a chudoby v řadě zemí oblasti Blízkého východu a severní Afriky je 28 milionů dětí odkázáno na humanitární pomoc;
1. se znepokojením konstatuje, že osm let po protestech většina legitimních očekávání poklidných demonstrantů volajících po důstojnosti, lidských právech a postupných sociálních, ekonomických a politických reformách stále není naplněna; uznává, že v některých případech došlo k několika pozitivním změnám a že některé demokratické výdobytky byly posíleny, ale poukazuje na skutečnost, že tyto výsledky stále nestačí; odsuzuje neustálé porušování lidských práv, právního státu a základních svobod a rozsáhlou diskriminaci menšin; je velmi znepokojen přetrvávající zoufalou socioekonomickou situací v regionu a zvláště vysokou mírou nezaměstnanosti (zejména u žen a mladých lidí) a sociálního vyloučení, jež u celé řady lidí způsobují rozčarování a vyvolávají pocit, že jejich hlasy nejsou vyslyšeny, zejména mezi mladými lidmi, které taková situace dohání k zoufalství či k nelegální migraci, v níž vidí východisko, nebo k tomu, že se stanou snadným cílem radikalizace; zdůrazňuje, že ekonomická situace v těchto zemích má silný dopad také na jejich bezpečnostní situaci; vyjadřuje hluboké politování nad korupcí, nepotismem a nezodpovědností, jež v regionu přetrvávají;
2. zdůrazňuje, že dlouhodobá prosperita zemí, které zažily arabské jaro, jde ruku v ruce s jejich schopností aktivně zajistit ochranu všeobecných lidských práv a ustavení a zakotvení demokratických a transparentních institucí, jež se zapojí do ochrany základních práv občanů; je proto velmi znepokojen tím, že v řadě zemí Blízkého východu a severní Afriky pokračuje porušování lidských práv, zmenšuje se či zcela se uzavírá prostor pro demokracii a místní organizace občanské

Středa, 27. března 2019

společnosti, zpomaluje se pokrok v oblasti svobody projevu, jak on-line, tak off-line, a svobody shromažďování a sdružování, probíhají represe vůči obráncům lidských práv, dochází k potlačení úlohy sdělovacích prostředků, a to i zneužíváním legislativy a technologií dohledu namířených proti terorismu, a je omezován právní stát; se znepokojením konstatuje, že vojenské a bezpečnostní služby mají zvláštní odpovědnost za narušování politického vývoje některých zemí v období po arabském jaru a soustavně a panovačně se snaží kontrolovat stát a jeho hospodářské zdroje; vyzývá tudíž EU a členské státy, aby tento základní rozměr náležitě zakomponovaly do svých závazků vůči Blízkému východu a severní Africe; vyzývá EU a členské státy, aby spolupracovaly s vládami třetích zemí s cílem ukončit tyto praktiky a zrušit represivní právní předpisy, jakož i zajistit řádné prověřování vývozu evropské sledovací technologie a technické pomoci; naléhavě vyzývá EU, aby si jako prioritu stanovila podporu parlamentních snah a snah občanské společnosti o zajištění větší odpovědnosti a transparentnosti bezpečnostních a vojenských služeb;

3. vítá pokračující snahy EU a členských států prosazovat v zemích po arabském jaru demokracii, právní stát, lidská práva, základní svobody, ekonomický rozvoj a důležitou vazbu mezi demokracií a udržitelnou bezpečností a bere na vědomí složitost tohoto úkolu; je však toho názoru, že i přes patnáct let trvající politickou orientaci na země jižního a východního Středomoří, obnovené politické úsilí a navýšené rozpočtové prostředky po arabském jaru nebyly cíle a politiky EU stále v dostatečné míře realizovány (a v některých případech se situace zhoršila) a že skutečný proces socioekonomického začleňování musí teprve začít; zdůrazňuje, že vnější kroky EU vůči zemím po arabském jaru by měly zohledňovat situaci na místě a odpovídajícím způsobem přizpůsobovat politické strategie a jejich provádění; domnívá se, že vzhledem k nedostatečné vůdčí úloze EU a neexistenci iniciativ zaměřených na řešení dlouhotrvajících konfliktů byla oslabena schopnost EU vyvíjet na tento region diplomatický vliv; vyzývá EU, aby významně podpořila mírový proces OSN, jehož cílem je na urovnání konfliktů v oblasti Blízkého východu a severní Afriky;

4. připomíná škody a utrpení, které do regionu přinesly extremismus a terorismus, a zdůrazňuje, že násilí vážně ohrožuje stabilitu oblasti a že bezpečnostní spolupráce mezi jednotlivými zeměmi regionu, jakož i s EU a jejími členskými státy probíhající v naprostém souladu s mezinárodním právem v oblasti lidských práv, je i nadále velmi důležitá pro poražení teroristických organizací, jako je Dá'iš, a pro pomoc místním obyvatelům k tomu, aby konečně žili v míru, stabilitě a pokroku; vítá proto iniciativy EU zaměřené na řešení hrozby terorismu v oblasti Blízkého východu a severní Afriky; zdůrazňuje, že je důležité posílit kapacity státních subjektů, které hrají klíčovou roli v boji proti terorismu a násilnému extremismu, a že zásadní je soustředit se na vytváření partnerství mezi orgány, mládeží a komunitami, které by řešilo základní faktory, jež mohou způsobovat, že je komunita náchylná k násilnému extremismu, a současně se zabývalo základními příčinami konfliktu;

5. vyjadřuje znepokojení nad skutečností, že navzdory značným politickým a rozpočtovým investicím a trvalému politickému a hospodářskému působení nebyla EU schopna získat skutečný a podstatný politický a hospodářský vliv, že dopad politik EU je stále omezený a země v dotčeném regionu nepovažují EU za hybatele změn; poukazuje na nespokojenost občanské společnosti, místních nevládních organizací a mladých lidí obecně s tím, že EU neproměňuje v terénu svou vizi plně v činy; je znepokojen čím dál složitější politickou situací v Maghrebu a Mašreku a konstatuje příchod nových a znovuožívajících politických a hospodářských regionálních aktérů, jako je Rusko a Čína, a navíc jej znepokojují konkurující interpretace a financování pocházející ze zemí v Perském zálivu a Íránu, které sledují cíle, jež by mohly být s cíli EU dokonce v rozporu; vyzývá k odhodlanější angažovanosti EU a důraznější vizi, která by jí umožnila stát se důležitějším hráčem; vyzývá EU, aby se více zapojovala do dialogu s organizacemi občanské společnosti s cílem provádět politiku, která bude schopna plnit očekávání všech demokratických zúčastněných stran; zdůrazňuje, že je třeba, aby se EU zapojila do dialogu se všemi politickými aktéry v zemích Blízkého východu a severní Afriky;

6. zdůrazňuje význam Unie pro Středomoří, což je jediné politické fórum, které spojuje členské státy EU a všechny země Středomoří; zdůrazňuje, že Unie pro Středomoří, která nedávno oslavila desáté výročí, musí hrát větší úlohu při společném řešení náročných úkolů, které jsou nám společné; s potěšením bere na vědomí, že 3. regionální fórum Unie pro Středomoří, které se konalo dne 8. října 2018 a bylo připomínkou 10. výročí pařížského summitu pro Středomoří, uznalo prospěšnost dalšího rozvíjení vztahů mezi Unii pro Středomoří a jinými subjekty v evropsko-středomořském regionu; vyzývá Komisi, Evropskou službu pro vnější činnost a vysokou představitelku, aby podstatným způsobem přehodnotily a oživily projekt Unie pro Středomoří; vybízí k využití tohoto projektu jako prostředku k posílení užší spolupráce mezi EU a středomořskými zeměmi;

Středa, 27. března 2019

7. vyjadřuje politování nad tím, že priority partnerství jsou se zeměmi uzavírány, aniž by je doprovázely jakékoli podmínky, a navzdory stále se zhoršující situaci v oblasti demokracie, lidských práv a právního státu;

8. je toho názoru, že politický postoj vůči zemím Maghrebu a Mašreku příliš dlouho kazil přístup, který byl příliš založen na vyhlídkách a cílech EU, nebral plně v potaz zájmy partnerských zemí EU a realitu v těchto zemích a vyznačoval se malou motivací pro přijímající země a odpovědností z jejich strany a nedostatečným zohledňováním přání obyvatel, kteří by měli mít z politik EU prospěch, jakož i specifické politické situace v jednotlivých zemích; vyjadřuje politování nad tím, že počáteční úsilí po arabském jaru o zavedení přísnějších podmínek a pobídek pro přijímající země prostřednictvím zásady „více za více“ nevedlo ve většině zemí k většímu vlivu EU a její schopnosti prosadit skutečnou změnu v oblasti demokracie, právního státu, lidských práv, základních svobod, ekonomického a sociálního rozvoje a udržitelné bezpečnosti; zdůrazňuje, že diferenciací a větší vzájemná odpovědnost jsou základními znaky evropské politiky sousedství, která uznává různou úroveň angažovanosti a odráží zájmy každé země ve vztahu k povaze a zaměření jejího partnerství s Unii; vyzývá k důslednějšímu uplatňování zásady „více za více“, a to tím, že v rámci bilaterálních vztahů budou na úrovni jednotlivých politik, programů a projektů stanoveny konkrétní cíle a ukazatele větší podpory; připomíná, že trvale udržitelné demokracie lze dosáhnout pouze tehdy, je-li proces demokratizace v dotčených zemích důsledně prováděn jak v městských, tak ve venkovských oblastech, a tam obzvláště, a zdůrazňuje, že rozvoji demokracie napomáhá stabilita a že k dosažení tohoto cíle je prospěšný dobře načasovaný přípravný proces, jehož součástí by měly být rozsáhlé konzultace a zapojení příslušných společenských skupin a jejich čelných představitelů; dále podtrhuje, že demokratizace podporuje ekonomický rozvoj a současně posiluje právní stát;

9. oceňuje počáteční snahy ESVČ a Komise o to, aby ve spolupráci a na základě dialogu s Evropským parlamentem připravily zásadní reformu politického rámce EU pro země po arabském jaru, která by vedla ke zvýšení jejího politického vlivu v regionech Maghreb a Mašrek; poukazuje na globální strategii zahraniční a bezpečnostní politiky Evropské unie a její přidanou hodnotu, pokud jde o potenciál pro dosažení součinnosti v opatřeních na úrovni EU, která budou založena na politickém, hospodářském a sociálním dialogu, ještě více zdůrazní spojitost mezi socioekonomickým rozvojem a udržitelnou bezpečností a zajistí náležitou podporu a provádění vnější činnosti EU prostřednictvím finančních nástrojů; bere na vědomí revizi evropské politiky sousedství z roku 2015, jejímž cílem bylo zohlednit měnící se situaci v tomto regionu; trvá na tom, že je důležité podávat každoročně podrobné zprávy o provádění evropské politiky sousedství rozdělené podle jednotlivých zemí; připomíná také důležitou podporu, kterou poskytuje evropský nástroj pro demokracii a lidská práva při provádění strategického rámce a akčního plánu EU pro lidská práva a demokracii a jejich obecných lidskoprávních zásad a strategií pro jednotlivé země, jenž EU umožnil jednat v této oblasti, a to i v jižním sousedství, strategičtěji a zajistil větší odpovědnost, viditelnost a účinnost;

10. zdůrazňuje, že je třeba usilovat o co nejefektivnější využití dostupných zdrojů s cílem optimalizovat dopad vnější činnosti EU, čehož by mělo být dosaženo na základě soudržnosti a doplňkovosti nástrojů Unie pro financování vnější činnosti;

11. poukazuje na složitost odpovídající reakce na migrační a uprchlické toky, které proudí z Maghrebu a Mašreku a těmito regiony procházejí, bezpečnostně zaměřeného pohledu na migraci, problému terorismu a legitimních obav z nestability některých zemí v tomto regionu, nutnosti více zohledňovat naléhavé otázky spojené se změnou klimatu a potíží vyplývajících z nejednotného přístupu členských států; je znepokojen skutečností, že v důsledku těchto faktorů se činnost EU spojená s tímto regionem opírá příliš mnoho o koncepci krátkodobé stability a ignoruje jiné důležité aspekty; je toho názoru, že když se stabilita a bezpečnost stanou hlavními cíli, vedou ke krátkodobé a krátkozraké politické vizi a ubírají činnosti EU zaměřené na obhajobu lidských práv a základních svobod na potřebné intenzitě; připomíná, že posilování odolnosti státu a společnosti by nemělo vést k pokračování autoritářských režimů; znovu opakuje, že lidská práva nejsou druhořadou záležitostí vedle řízení migrace nebo boje proti terorismu, a je přesvědčen, že důvěryhodné a konzistentní stability a udržitelné bezpečnostní politiky lze dosáhnout jedině prosazováním dlouhodobějších zájmů a zásad, jako je inkluzivní a prospěšný ekonomický a sociální rozvoj a posilování lidských práv a základních svobod na základě přístupu zaměřeného na člověka a vnímavého ke konfliktům; připomíná nicméně, že dlouhodobou stabilitu těchto zemí lze zajistit jedině prostřednictvím vyváženého vztahu mezi bezpečnostními požadavky a rozvojem na základě respektování zásad právního státu a lidských práv;

Středa, 27. března 2019

12. vyzývá EU, aby řešila základní příčiny migrace, jako jsou konflikty, environmentální důvody, extrémní chudoba a sociální vyloučení, a přeorientovala politickou spolupráci směrem k vyváženějšímu a rovnoprávnějšímu partnerství s regionem Blízkého východu a severní Afriky, a to s hlavním důrazem na politiky týkající se mládeže a investic do místních malých a středních podniků;

13. konstatuje, že některé země přijímají miliony uprchlíků, z nichž většinu tvoří ženy a děti, které žijí v chudobě, což zhoršuje situaci v oblasti domácího násilí, prostituce žen a mladých dívek, nucených dětských sňatků a dětské práce v komunitě;

14. vyzývá evropské orgány a instituce, členské státy EU i vnitrostátní rozvojové agentury, aby usilovaly o zajištění jednotného evropského postoje vůči tomuto regionu, který by byl zaměřen na naše společné zájmy, aby zajistily jednotnou a konzistentní evropskou strategii s cílem plně využít potenciálu EU coby smysluplného podporovatele demokratických, hospodářských a sociálních reforem;

15. s mimořádným znepokojením konstatuje, že občanská společnost a obránci lidských práv čelí v celé oblasti Blízkého východu a severní Afriky čím dál častěji hrozbám, odvetným opatřením, soudní šikaně, svěvolnému zatýkání, mučení, špatnému zacházení a dalším formám pronásledování; zdůrazňuje, že činnost obránců lidských práv má zásadní význam pro dlouhodobý rozvoj a stabilitu regionu; v této souvislosti opakuje svůj požadavek, aby byly zcela uplatňovány obecné zásady EU týkající se obránců lidských práv; zdůrazňuje, že je nezbytné, aby vedoucí představitelé a diplomaté EU a členských států na všech úrovních upozorňovali vlády třetích zemí na případy ohrožených obránců lidských práv, a to případně formou veřejných prohlášení, diplomatických demarsí a pravidelného dialogu, setkávání s lidskoprávními obránci, navštěvování vězněných obránců a sledování soudních řízení vedených proti nim; zdůrazňuje, že je nezbytné, aby EU a členské státy zvýšily své financování a kapacity určené k podpoře ohrožených obránců lidských práv, a to prostřednictvím grantů na mimořádné události i prostřednictvím podpory mechanismů ochrany občanské společnosti, jako je ProtectDefenders.eu; vítá konzistentní úsilí Evropské nadace pro demokracii a evropského nástroje pro demokracii a lidská práva o prosazování demokracie a o dodržování základních práv a svobod v jižním sousedství EU; trvá na tom, že EU a její členské státy musí aktivně usilovat o spolupráci s nejzranitelnějšími obránci lidských práv a aktéry občanské společnosti v celém tomto regionu a o jejich podporu, včetně těch, kteří žijí v odlehlých a venkovských oblastech, těch, kdo bojují za práva LGBTI osob a původního obyvatelstva, za životní prostředí a za pozemková práva, včetně ochránců uprchlíků, obránců pracovních práv a žen, které s ohledem na své pohlaví čelí specifickým rizikům a hrozbám;

16. vítá koncepci společné odpovědnosti, která byla předložena v rámci revidované evropské politiky sousedství; obává se však, že tím vzniká nebezpečí, že autoritářským režimům v některých partnerských zemích tak bude umožněno vybírat si priority podle svého národního programu, místo aby postupovaly cestou demokratizace; zdůrazňuje proto důležitost dlouhodobého rámce politiky a součinnosti při plánování programů pro země po arabském jaru založených na upřednostňování demokracie, začlenění všech demokratických politických sil a nadřazeném významu právního státu, lidských práv a základních hodnot; připomíná, že posílení těchto aspektů, stejně jako rozvoj přitažlivého hospodářského prostředí a podpora pozitivních reforem, je v zájmu partnerských zemí a jejich obyvatel, jakož i EU, a požaduje přísnější podmínky v případech systematického porušování lidských práv ze strany orgánů; připomíná, že partnerským zemím, které jsou ochotny provádět reformy, vést intenzivnější politický dialog a které dosahují více, by se měly poskytnout nové pobídky a podpora odpovídající jejich ambicím a odhodlání, a požaduje přístup založený na výkonnosti na základě inkluzivního dialogu, jasných priorit a cílů v tomto směru; trvá na tom, že v případech systematického porušování lidských práv ze strany orgánů by rozpočtová pomoc EU měla směřovat do místní občanské společnosti;

17. podporuje touhy všech obyvatel regionu Blízkého východu a severní Afriky, včetně většiny mladých lidí, kteří si přejí vybudovat svobodné, stabilní, prosperující a demokratické země podporující začlenění a dodržující své vnitrostátní a mezinárodní závazky v oblasti lidských práv a základních svobod; vítá demokratické procesy v regionu a trvalé partnerství s EU; vyzývá EU, aby tuto skutečnost zohlednila ve všech oblastech své politiky s cílem posílit jejich soudržnost a účinněji napomáhat partnerským zemím; zdůrazňuje, že aby byla jakákoli politická transformace zcela udržitelná, je důležité a nezbytné vyrovnat se s minulostí, a v této souvislosti poukazuje na důležitou práci tuniské Komise pro pravdu a důstojnost, která je příkladem pro celý region;

18. vyjadřuje politování nad tím, že v určitých případech nebyla dvoustranná vyšetřovací a soudní spolupráce dostatečná, pokud jde o zadržování, násilí nebo úmrtí občanů EU, jako v případě italského výzkumného pracovníka Giulia Regeniho; považuje za zásadní podmínit další spolupráci v jiných odvětvích podstatnými zlepšeními v této oblasti;

Středa, 27. března 2019

19. je přesvědčen, že v zemích, kde předpoklady pro jednání o prohloubených a komplexních zónách volného obchodu, které jsou podmíněny demokratickým pokrokem, ještě neexistují, nebo nespĺňují ambice příslušných zemí, měla by EU poskytnout lepší přístup k udržitelnému obchodu a investicím, zejména ve prospěch obyvatel a ekonomik jižního Středomoří, a to podporou výrobních kapacit, modernizací infrastruktury a vytvořením přitažlivého hospodářského prostředí se zaměřením na domácí a regionální trhy, se současnou podporou důstojné práce, sociální ochrany a inkluzivního sociálně-ekonomického rozvoje;

20. je toho názoru, že vzhledem k tomu, že se EU nedaří vytvořit výhledovou vizi založenou na právech a zaměřenou na lidi pro svou migrační a azylovou politiku, narůstá riziko, že by některé země v této oblasti mohly využít omezování migrace a svou úlohu v této souvislosti k tomu, aby posílily svou pozici v rámci politického a strategického dialogu s EU; domnívá se, že zemím Blízkého východu a severní Afriky by měla být poskytnuta větší pomoc při řešení přílivu přistěhovalců ze subsaharské Afriky, a v této souvislosti vítá úsilí, které EU vynaložila na řešení základních příčin migrace, připomíná však, že v tomto směru bude třeba vyvinout většího úsilí, aby se dosáhlo úspěchu; považuje za důležité zapojit partnery ze zemí Blízkého východu a severní Afriky do provádění společných řešení problémů, jako je například boj proti obchodování s lidmi; je nicméně znepokojen případným zneužíváním zahraniční politiky EU jako je „řízení migrace“, a zdůrazňuje, že veškeré snahy o spolupráci se zeměmi arabského jara v oblasti migrace, včetně zemí původu a tranzitu, musí jít ruku v ruce s lepším uplatňováním lidských práv v těchto zemích a jejich dodržováním mezinárodních lidskoprávních předpisů a uprchlického práva; zdůrazňuje, že výzva představovaná migračními toky je společnou výzvou pro země regionu Blízkého východu a severní Afriky (země původu a tranzitu) a země Unie (cílové země); dále zdůrazňuje význam rámce politiky, který bude podporovat demokratické, politické a socioekonomické začlenění jako vzájemně se posilující faktory, a to i pokud jde o vytváření podmínek pro bezpečný a důstojný život obyvatel regionu a omezení násilného vysídlení;

21. poukazuje na riziko, že činnost EU v tomto regionu a přístup uplatňovaný členskými státy prostřednictvím dvoustranných vztahů mohou být podřívány nekoordinovanými a jednostrannými přístupy a že EU v důsledku toho může přijít o schopnost vyvíjet politický vliv; v této souvislosti vítá návrh předložený předsedou Komise na odklon od jednomyslného hlasování v Radě při rozhodování o oblastech společné zahraniční a bezpečnostní politiky, jelikož by to mohlo pomoci EU vystupovat ve svých zahraničních vztazích jednotně, sjednotit se v jedné jasné strategii a mít větší vliv; zastává názor, že je třeba více usilovat o hlubší zapojení členských států do evropské politiky sousedství, jak je stanoveno v přezkumu evropské politiky sousedství za rok 2015, i když již tento přezkum vyzněl pozitivně; zdůrazňuje význam a hluboké propojení některých členských států a jejich obyvatel s mnohými zeměmi jižního Středomoří; vyzývá v této souvislosti členské státy EU, aby posílily koordinaci svých činností v regionu a přezkoumaly způsoby, jak by mohly účinněji jednat;

22. vyzývá EU a členské státy, aby s ohledem na *acquis* EU v oblasti boje proti korupci posílily své programy soudní spolupráce s partnerskými zeměmi v regionu, a podpořily tak výměnu osvědčených postupů a vytváření účinných právních prostředků v boji proti korupci; je přesvědčen, že reformy veřejné správy a veřejného sektoru v jižním sousedství by měly být prioritou, a to společně s bojem proti korupci, a měly by být prováděny prostřednictvím navýšených finančních zdrojů, budováním kapacit a užší spoluprací s členskými státy, jakož i podporou subjektů občanské společnosti v oblastech, jako je boj proti korupci, transparentnost a odpovědnost;

23. připomíná, že prosazování a ochrana lidských práv, demokracie a právního státu patří mezi základní zásady zahraniční politiky EU; vyjadřuje znepokojení nad pokračujícím prodejem zbraní a bezpečnostních zařízení, včetně sledovacích technologií využívaných k vnitřní represí, z členských států EU vládám v regionu, které nedodržují lidská práva a mezinárodní humanitární právo; naléhavě vyzývá členské státy, aby přísně dodržovaly společný postoj Rady 2008/994/SZBP ze dne 8. prosince 2008, kterým se stanoví společná pravidla pro kontrolu vývozu vojenských technologií a vojenského materiálu⁽¹⁾, v němž je mimo jiné uvedeno, že vývozní licence by měly být zamítnuty, jestliže existuje zřejmé riziko, že by vojenská technologie nebo vojenský materiál, které mají být vyvezeny, mohly být použity pro vnitřní represí nebo k závažnému porušování mezinárodního humanitárního práva; opakuje svůj postoj obsažený v pozměňovacích návrzích k návrhu nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se zavádí režim Unie pro kontrolu vývozu, přepravy, zprostředkování, technické pomoci a tranzitu u zboží dvojího užití, přijatých dne 17. ledna 2018⁽²⁾; naléhavě vyzývá členské státy EU, aby při usilování o dosažení dohody v Radě věnovaly tomuto spisu mimořádnou pozornost;

(¹) Úř. věst. L 335, 13.12.2008, s. 99.

(²) Úř. věst. C 458, 19.12.2018, s. 187.

Středa, 27. března 2019

24. domnívá se, že priority partnerství dohodnuté mezi EU a partnerskými zeměmi v rámci evropské politiky sousedství by měly výslovně odkazovat na příslušnou dohodu o přidružení, zejména na její doložku o lidských právech, a zajistit tak, aby lidská práva představovala zásadní a průřezový aspekt dohodnutých priorit partnerství, o němž by se diskutovalo na všech úrovních, zejména na nejvyšší politické úrovni, a nikoli pouze na schůzkách podvýboru na nízké úrovni;

25. požaduje větší začlenění a užší zapojení místní občanské společnosti do určování potřeb v partnerských zemích; vítá úsilí ESVČ a Komise o rozšíření dosahu občanské společnosti a zahrnutí soukromého sektoru a vybízí je, aby v tomto ohledu vykonaly více; zdůrazňuje, že je třeba zajistit účast nezávislých zástupců občanské společnosti, včetně neregistrovaných skupin působících v oblasti lidských práv a obránců lidských práv, a vyjadřuje politování nad tím, že je to obtížné zejména v případech, kdy dialog a podpora procházejí přes vládu kontrolované agentury nebo se zaměřují pouze na provládní organizace; zastává názor, že by EU měla usnadnit přístup k dostupným finančním prostředkům pro menší a místní organizace občanské společnosti, včetně sociálních partnerů, zjednodušit postup pro podávání žádostí a zaměřit se na místní organizace občanské společnosti; poukazuje na to, že místní účastníci dialogu z občanské společnosti mají pocit, že EU se primárně zaměřuje na velké, mezinárodní organizace občanské společnosti; vyzývá EU, aby investovala více prostředků do podpory budování kapacit místních organizací občanské společnosti a do usnadňování posílených partnerství mezi nimi a velkými, mezinárodními organizacemi občanské společnosti, jakož i do zlepšování kapacit sociálních partnerů pro sociální dialog s vládou za účelem zvýšení podílu odpovědnosti místních subjektů;

26. vyzývá ESVČ, aby zvýšila své úsilí o výměnu osvědčených postupů, pokud jde o úlohu žen ve veřejném životě;

27. zdůrazňuje, že zapojení žen do veřejné, politické, hospodářské a kulturní sféry v zemích regionu Blízkého východu a severní Afriky a posílení jejich postavení je klíčové pro dosažení dlouhodobé stability, míru a hospodářské prosperity; zdůrazňuje, že v zemích, v nichž vedlo arabské jaro k pokračujícímu konfliktu, je zapojení žen do budování míru a mediace nezbytné pro obnovení společnosti bez násilí; domnívá se, že pro dosažení tohoto cíle je zásadní přístup žen ke vzdělání s podporou organizací občanské společnosti a rovnost žen a mužů;

28. zdůrazňuje, že posílení místních orgánů přispívá k šíření demokracie a zásad právního státu; požaduje proto podporu procesu decentralizace a posílení regionů prostřednictvím rozvoje místních samospráv; podněcuje a podporuje partnerství s členskými státy EU a projekty decentralizované spolupráce prováděné místními orgány členských států s cílem rozvíjet komunální a regionální veřejnou správu v zemích regionu;

29. připomíná, že je důležité zajistit odpovídající zviditelnění úsilí EU a pomoci a investic EU v regionu prostřednictvím intenzivní strategické komunikace, veřejné diplomacie, mezilidských kontaktů, kulturní diplomacie, spolupráce v oblasti vzdělávání a v akademických záležitostech a informační činnosti s cílem propagovat hodnoty Unie; požaduje zejména obnovení mandátu zvláštního zástupce EU pro jižní Středomoří, což by podpořilo zapojení EU v tomto regionu a zajistilo větší zviditelnění EU;

30. je přesvědčen, že za účelem zvýšení schopnosti EU vyvíjet politický vliv a posílit odpovědnost a rozšířenou podporu ze strany přijímajících zemí by jednotlivé delegace EU měly zajistit pravidelné konzultace s odborníky a zástupci organizací občanské společnosti, a zejména by měly zřídit poradní sbory na vysoké úrovni, které budou odrážet sociální, hospodářskou a politickou rozmanitost dotčené země a sestávat z hospodářských, mediálních, kulturních a akademických vedoucích představitelů a zástupců občanské společnosti i z výrazných vůdčích představitelů mladé generace, jakož i ze sociálních partnerů a vedoucích obránců lidských práv z dotčené země a budou přinášet poznatky ohledně politických priorit a struktury politiky vypracované EU;

31. je přesvědčen, že činnost EU v tomto regionu by měla být zaměřena především na mladé lidi, a to s využitím průřezového přístupu; požaduje, aby byly politiky týkající se mladých lidí začleněny do všech politik Unie v oblasti Blízkého východu a severní Afriky; je přesvědčen, že je klíčové vypracovat trvalá řešení, která budou úměrná velikosti problému nezaměstnanosti mladých lidí, a zdůrazňuje význam podpory důstojného zaměstnání, podnikání a příležitostí k samostatné výdělečné činnosti; v této souvislosti navrhuje, aby každá delegace EU pracovala na zřízení neformálních rad mladých lidí, které budou sestávat z mladých vedoucích představitelů z oblasti politiky, sociální oblasti, hospodářství, médií a kultury a ze zástupců organizací občanské společnosti, s cílem poskytnout poznatky a rady ohledně politických priorit a schopnosti politik EU uplatňovat vliv v dané zemi a zavádět další prvek odpovědnosti v souvislosti s politickými rozhodnutími; vyzývá evropská politická uskupení a think-tanky k zapojení se do intenzivnější výměny názorů s aktivními místními mladými lidmi ze zemí Blízkého východu a severní Afriky za účelem posílení jejich postavení, podpory odborné přípravy a budování kapacit, aby jim bylo umožněno kandidovat v místních volbách a stát se novými nositeli změn v příslušných zemích;

Středa, 27. března 2019

32. vyzývá EU, aby svým partnerům pomohla vyřešit základní příčiny radikalizace, jako je chudoba, nezaměstnanost, sociální a politické vyloučení a neschopnost společnosti řešit potřeby lidí a vytvářet příležitosti pro mladé lidi, a to prostřednictvím posílené spolupráce s regionem Blízkého východu a severní Afriky, jejímž ústředním bodem budou lidé, zejména mládež; vyzývá EU, aby podporovala přístup mladých lidí k podnikání, například povzbuzením a podporou investic do začínajících podniků; je přesvědčen, že činnost EU v této oblasti by měla klást větší důraz na inkluzivní hospodářský a sociální rozvoj podporující vytváření pracovních míst, zaměstnatelnost mladých lidí, zavádění odborné přípravy lépe přizpůsobené trhu práce a reformám pracovních práv společně s reformami zaměřenými na vytvoření silných univerzálních systémů sociální ochrany se zvláštním zaměřením na nejzranitelnější skupiny; vyzývá EU, aby investovala více zdrojů do opatření zaměřených na zlepšení přístupu ke kvalitním základním službám pro všechny, jako je vzdělávání a zdravotní péče, a aby zintenzivnila své úsilí o posílení sociálního dialogu, jakož i o podporu legislativních reforem týkajících se svobody sdružování, pokojného shromažďování a projevu, svobody tisku, boje proti korupci a zajišťování přístupu ke zdrojům a informacím, jež jsou klíčovými složkami stability a otevřené, dynamické a odolné společnosti;

33. je velmi znepokojen stupňováním napětí v tomto regionu; odsuzuje zneužívání náboženských rozdílů k podněcování politických krizí a sektářských válek;

34. vyzývá EU, aby důrazně podporovala země Blízkého východu a severní Afriky v jejich boji proti nebezpečí náboženského radikalismu, jemuž jsou obzvláště vystaveni nezaměstnaní mladí lidé;

35. je přesvědčen, že jsou potřebné mechanismy k zastavení financování terorismu prostřednictvím zahraničních (offshore) subjektů zahrnujících státy a finanční instituce a k zastavení nelegálního obchodu se zbraněmi a nákupů a prodeje zdrojů energie a surovin, z něhož profitují teroristické skupiny;

36. poukazuje na problémy způsobené změnou klimatu, desertifikací a nedostatkem vody, které tento region tvrdě postihují; důrazně vybízí tvůrce politik i všechny aktéry jak v EU, tak v regionu Blízkého východu a severní Afriky, k posílení spolupráce v oblasti energetické bezpečnosti s partnerskými zeměmi, včetně místních orgánů a organizací občanské společnosti, a to podporou energie z obnovitelných zdrojů, udržitelné energie a cílů pro energetickou účinnost s cílem přispět k provádění Pařížské dohody; zdůrazňuje příležitost, aby tento region pokročil v transformaci energetiky prostřednictvím většího využívání obnovitelných zdrojů energie, které mají pro mnoho zemí Blízkého východu a severní Afriky velký hospodářský potenciál; poukazuje na příležitosti pro udržitelný růst a tvorbu pracovních míst, jež by tento vývoj přinesl, jakož i na možnosti regionální spolupráce v oblasti energetiky a změny klimatu; v této souvislosti vyzdvihuje příležitost, kterou může představovat nedávné objevení zásob zemního plynu ve východním Středomoří pro všechny zúčastněné země;

37. upozorňuje na skutečnost, že otevření soukromého sektoru a další diferencování ekonomik může přispět k velmi potřebné tvorbě pracovních míst v regionu, zejména pro mladé lidi a ženy; vítá pozitivní známky oživení v odvětví cestovního ruchu v regionu, uznává jeho velký potenciál při podpoře udržitelného růstu a pracovních příležitostí a vyzývá EU, aby věnovala zvláštní pozornost a podporu oblastem, jež se potýkají s infrastrukturalními a/nebo bezpečnostními problémy; vyzývá EU, aby zintenzivnila svou podporu zemím, jež jsou více ochotné dosáhnout pokroku v oblasti demokratizace, právního státu a dodržování lidských práv a základních svobod, a to využitím všech dostupných finančních prostředků, které má k dispozici, od makrofinanční pomoci přes evropský nástroj sousedství až po evropský plán vnějších investic i budoucí nástroj pro sousedství a rozvojovou a mezinárodní spolupráci (NDICI);

38. připomíná, že je nutné využívat potenciál inovací a dynamiky soukromého sektoru v regionu, který zůstává do velké míry nevyužitý; vybízí EU, aby v tomto smyslu posílila dialog a finanční a technickou pomoc; vítá iniciativy, jako je iniciativa Startup Europe Mediterranean (SEMED), jejichž cílem je zmapovat a vytvořit síť mezi začínajícími podniky, investory, univerzitami, výzkumnými institucemi a tvůrci politik na obou stranách Středomoří, jako klíčové opatření ke stimulaci spolupráce v oblasti inovací, tvorby pracovních míst a udržitelného hospodářského růstu;

39. zdůrazňuje význam propojení všech reforem a investic, jakož i činnosti EU týkající se této oblasti, s dosažením cílů udržitelného rozvoje a s udržitelným rozvojem obecně;

Středa, 27. března 2019

40. připomíná přidanou hodnotu parlamentní diplomacie a pravidelných dvoustranných meziparlamentních setkání, která pořádá Evropský parlament spolu s partnerskými parlamenty ze zemí jižního sousedství, jakožto nástroje pro výměnu zkušeností a posilování vzájemného porozumění; poukazuje v této souvislosti na význam smíšených parlamentních výborů, jež jsou jedinečným nástrojem formulování ambiciózních společných politik EU a jejich nejbližších partnerů; vybízí vnitrostátní parlamenty EU, aby pořádaly dvoustranná meziparlamentní setkání v rámci evropské politiky sousedství; znovu zdůrazňuje, že politické strany ve vnitrostátních parlamentech a v Evropském parlamentu mohou v tomto ohledu hrát určitou úlohu; je toho názoru, že dialog mezi Evropským parlamentem, vnitrostátními parlamenty EU a parlamenty zemí jižního sousedství by mohl poskytnout velmi cennou příležitost k posílení regionálního dialogu a spolupráce v zemích jižního sousedství; v této souvislosti poukazuje na důležitou úlohu, kterou by mohlo hrát Parlamentní shromáždění Unie pro Středomoří coby prostředí, v němž by regionální integrace a ambiciózní politický a hospodářský program pro tuto organizaci mohly opět získat dynamiku; konstatuje, že se Parlamentní shromáždění Unie pro Středomoří a Parlamentní shromáždění pro Středomoří překrývají; zastává názor, že by Parlamentní shromáždění Unie pro Středomoří mělo hrát v regionálním rámci Unie pro Středomoří důležitější úlohu, přičemž by měla být zajištěna transparentnost a parlamentní kontrola činnosti Unie pro Středomoří, zejména u projektů nesoucích její označení;

41. zdůrazňuje, že ženy mohou být mocnými hybateli při prosazování a budování míru, řešení konfliktů a při stabilizačních procesech, a zdůrazňuje zásadní úlohu žen při předcházení radikalizaci, boji proti násilnému extremismu a boji proti terorismu; připomíná, že účast žen na všech úrovních rozhodovacího procesu při navrhování a uplatňování těchto strategií přispívá k účinnosti a udržitelnosti politik a programů; vyzývá Komisi a členské státy, aby podporovaly ženy v regionu Blízkého východu a severní Afriky a organizace, které hájí a prosazují jejich práva; poukazuje na to, že je třeba zajistit snadný přístup ke spravedlnosti a přechodnému soudnictví zaměřenému na ženy, které přežily sexuální násilí spojené s konfliktem;

42. znovu vyzývá Parlamentní shromáždění Unie pro Středomoří, aby podpořilo evropsko-středomořský projekt zaměřený na genderové rozdíly, který by zahrnoval analýzu zastoupení žen v národních a regionálních parlamentech a v místních orgánech; zastává názor, že výbor pro práva žen uvedeného parlamentního shromáždění a Výbor Evropského parlamentu pro práva žen a rovnost pohlaví musí být každoročně informovány o ukazatelích nerovnosti žen a mužů v evropsko-středomořském regionu;

43. připomíná, že práva žen, posílení postavení žen, rovnost žen a mužů, práva dětí, svoboda náboženského vyznání nebo přesvědčení a zákaz diskriminace etnických a náboženských menšin a zranitelných skupin, včetně osob se zdravotním postižením a osob LGBTQI, jsou základními právy a hlavními zásadami vnější činnosti EU;

44. požaduje posílení rozměru rovnosti žen a mužů a práv žen v rámci evropské politiky sousedství v souladu s prioritami akčního plánu EU pro rovnost žen a mužů II (GAP II); vítá nedávné reformy, které byly v některých zemích schváleny v takových záležitostech, jako je zproštění viny sexuálních násilníků, kteří následně uzavřeli manželství se svými oběťmi, násilí páchané na ženách a dědická práva; vyzývá k důraznému prosazování takových právních předpisů; je však znepokojen tím, že celkově se situace žen ve většině zemí, jichž se týkalo arabské jaro, nezlepšila; zdůrazňuje, že zapojení žen do veřejné, politické, hospodářské a kulturní sféry v zemích tohoto regionu a posílení jejich postavení je klíčové pro dosažení dlouhodobé stability, míru a hospodářské prosperity; domnívá se, že přístup žen ke vzdělání je zásadní pro dosažení tohoto cíle; je dále znepokojen skutečností, že účast žen na trhu práce je v tomto regionu jedna z nejnižších na světě, což vede k sociálnímu vyloučení i ke značným ztrátám pro ekonomiku jako celek; upozorňuje, že je důležité se touto otázkou zabývat, neboť je základní složkou udržitelného růstu a sociální soudržnosti; konstatuje také, že obránci práv žen čelí svévolnému zadržování, soudní šikaně, pomlouvačným kampaním a zastrašování;

45. odsuzuje rozšířené pronásledování osob LGBTI a obhájců jejich práv v celé oblasti Blízkého východu a severní Afriky, včetně soudní šikany, mučení, fyzických napadení a pomlouvačných kampaní; vyzývá Komisi, Evropský parlament a členské státy, aby v rámci své spolupráce se státy Blízkého východu a severní Afriky aktivně a soustavně hájily nedělitelnost lidských práv, včetně práv osob LGBTQI, a aby zdůrazňovaly, že je třeba tato práva dodržovat jak prostřednictvím státní praxe, tak právních předpisů;

46. vyzývá země Blízkého východu a severní Afriky, aby aktivně přispívaly k boji proti všem formám násilí vůči ženám; vyzývá tyto země, aby podepsaly a ratifikovaly Istanbulskou úmluvu jako nástroj boje proti násilí vůči ženám a dívkám, včetně domácího násilí a mrzačení ženských pohlavních orgánů; vyzývá zejména země, které tak dosud neučinily, aby přezkoumaly své právní předpisy a doplnily formulaci o násilí na základě pohlaví, zločinech ze cti a trestně stíhaly rovněž vyhrožování a stanovily přísnější tresty za všechny takové trestné činy;

Středa, 27. března 2019

47. vyzývá země Blízkého východu a severní Afriky, aby uplatňovaly Pekingskou akční platformu pro přístup žen ke vzdělávání a zdraví jakožto základním lidským právům, včetně dobrovolného plánování rodičovství, sexuálního reprodukčního zdraví a práv, jako je přístup k bezplatné antikoncepci, bezpečnému a legálnímu umělému přerušování těhotenství a výchově a vzdělávání dívek a chlapci v oblasti pohlavního života a vztahů;

48. je znepokojen omezeními v přístupu k veřejné zdravotní péči, zejména v oblasti sexuálního a reprodukčního zdraví, zvláště v případě žen a dívek ve venkovských oblastech;

49. naléhavě vybízí všechny tyto země, aby ratifikovaly úmluvu CEDAW a zrušily všechny své stávající výhrady k této úmluvě; vyzývá současně tyto země, aby přijaly vhodná opatření k posílení rovnosti mužů a žen ve společnosti, a to např. přijetím vnitrostátních akčních plánů zahrnujících účinná opatření na podporu rovnosti pohlaví, a to ve spolupráci s organizacemi žen a s dalšími zainteresovanými subjekty občanské společnosti;

50. je přesvědčen, že by EU měla vypracovat komplexnější přístup k poskytování pomoci v oblasti vzdělávacích reforem v partnerských zemích a vyčlenit příslušné zdroje a programy na vzdělávání v raném věku, včetně předškolního, a na zajištění toho, aby byly ve společnosti obecně rozvíjeny schopnosti, dovednosti, včetně digitálních dovedností, odpovídající odborné vzdělávání a příprava a podnikatelské vzdělávací programy, kritické myšlení a sociální povědomí, a to již od velmi útlého věku; zdůrazňuje, jak důležité je zajišťovat kvalitní vzdělávání coby prostředek posilování postavení mladých lidí a upevňování sociální soudržnosti;

51. vítá programy, které vypracoval sekretariát Unie pro Středomoří, jako např. Med4Jobs, usilující o řešení problematiky zaměstnatelnosti mladých lidí a žen ve Středomoří; žádá členské státy Unie pro Středomoří, aby pověřily svůj sekretariát zaměřením činnosti na hospodářský a sociální rozvoj zemí Blízkého východu a severní Afriky s cílem podpořit konsolidaci procesu přechodu těchto zemí se zaměřením zejména na ženy a mladé dívky;

52. opět vyzývá Komisi, aby jednala podle návrhu Parlamentu na vytvoření ambiciózního evropsko-středomořského programu Erasmus odděleného od programu Erasmus+, který bude mít zvlášť vyčleněné finanční prostředky a ambiciózní rozměr, pokud jde o rozsah a dostupné zdroje, a nezaměří se pouze na základní, střední a vysokoškolské vzdělání, ale také na učňovské programy; opakuje, že investice do mladých lidí poskytnou pevný základ pro dlouhodobou odolnost a prosperitu regionu; žádá Komisi a Parlament, aby zvětšily rozsah svého návštěvníckého programu Evropské unie a účast v něm a usnadnily účast mladých lidí a ženských vůdčích osobností v oblasti politiky; dále vyzývá EU, aby podporovala reformy zaměřené na modernizaci vzdělávacích systémů v těchto zemích;

53. připomíná svou podporu financování akademických programů a programů odborné přípravy s cílem vytvořit velké zálohy profesionálních dovedností v zemích Blízkého východu a severní Afriky, jakož i opatřením, jako je Erasmus+ Certifikát mobility v odborném vzdělávání a přípravě, která by měla být do těchto zemí co nejvíce rozšířena prostřednictvím flexibilních a vyvíjejících se nástrojů, jako jsou partnerství v oblasti mobility;

54. znovu důrazně odsuzuje všechna zvěrstva a rozsáhlá porušování lidských práv a mezinárodního humanitárního práva spáchané během konfliktu, zejména ta, jichž se dopustily jednotky Asadova režimu – a to i s podporou jeho spojenců – a teroristické organizace uvedené na seznamu OSN; vyjadřuje hluboké politování nad tím, že se ani přes opakované regionální a mezinárodní snahy nepodařilo válku ukončit, a naléhavě vyzývá k další intenzivní celosvětové spolupráci, která povede k dosažení trvalého mírového řešení konfliktu; zdůrazňuje, že by neměla existovat žádná tolerance nebo beztrestnost, pokud jde o hrůzné zločiny spáchané v Sýrii; opět vyzývá k nezávislému, nestrannému, důkladnému a důvěryhodnému vyšetřování a stíhání odpovědných osob a podporuje činnost Mezinárodního nestranného a nezávislého mechanismu pro vyšetření mezinárodních zločinů spáchaných v Sýrské arabské republice od března 2012 (IIM); požaduje dále podporu organizací občanské společnosti a nevládních organizací, které shromažďují a pomáhají zajistit důkazy o porušování lidských práv a humanitárního práva;

55. vyjadřuje politování nad skutečností, že od roku 2015, kdy proběhla revize evropské politiky sousedství, se pouze jedna zpráva – ze dne 18. května 2017 o provádění přezkumu evropské politiky sousedství (JOIN(2017)0018), zabývala posouzením vývoje v sousedních zemích na regionální úrovni, a to navzdory závazku obsaženému ve sdělení z roku 2015 o přezkumu evropské politiky sousedství, že kromě zpráv pro jednotlivé země budou vypracovávány pravidelné zprávy na

Středa, 27. března 2019

úrovni sousedství, jež budou obsahovat informace o základních svobodách, právním státu, rovnosti pohlaví a problematice lidských práv; požaduje, aby zprávy pro jednotlivé země a regionální zprávy zahrnovaly odpovídající analýzy výsledků politik EU a členských států a posouzení jejich dopadů na lidská práva;

56. pověřuje svého předsedu, aby předal toto usnesení Radě, Komisi a místopředsedkyni Komise, vysoké představitele Unie pro zahraniční a bezpečnostní politiku.
